

Die VII. Konferenz der tschechoslowakischen Anthropologen in Piest'any ist wieder ein Beweis dafür, daß es sehr wichtig und fruchtbringend ist, wenn man Kongresse veranstaltet, Publikationen erscheinen läßt, ferner wenn man an Kongressen in anderen Ländern teilnimmt bzw. dort Vorträge hält und sich so am internationalen wissenschaftlichen Leben beteiligt.

Seit 1958 nahm ich an sämtlichen internationalen Kongressen der tschechoslowakischen Kollegen teil. Bei dieser Gelegenheit bedanke ich mich für ihre Gastfreundschaft.

ISMERTETÉSEK

Hajdú P.: *The Samoyed Peoples and Languages*. Indiana University, Bloomington, 1963.

Az „Indiana University Publications” sorozat 14. kötetében jelent meg Hajdú Péternek a szamojéd népekre és nyelvekre vonatkozó munkája. Mint ismeretes, a finn-ugorok és a szamojédek urali őshazája közös volt. Ebből a nyelvi közösségből a szamojédek váltak ki leghamarabb. A szamojéd nyelvek az ősi „proto-urali”-nak mondható nyelv több sajátosságát megőrizték, amelyek azóta eltűntek a finnugor nyelvekből. Hajdú Péter 114 oldalas rotaprint kivitelű, de igen tetszetős kiállítású, monográfiájában nemcsak a szamojéd népek lakóhelyével és nyelvével foglalkozik, de néprajzi és antropológiai vonásaikra, sőt történetükre is kitér. Könyvének végén igen terjedelmes bibliográfiát ad.

Könyvének természetéből következik, hogy a ma élő szamojédek „fizikai embertanának” mindössze két oldalt szentel; ennek keretében a nyenyeczek, nganaszánok és szelkupok (egymáshoz és a szomszéd népekhez viszonyított) összehasonlító vázlatos embertani jellemzést adja. Ebben a fejezetben nem hivatkozik szerzőkre, az antropológiai vizsgálatokról csak az irodalom átnézése alapján tájékozódhatunk. Hajdú szerint sajnálatos, hogy nincs valamennyi szamojéd népre vonatkozó részletes és rendszeres embertani vizsgálat. Szövegéből következtetve leginkább Debeenen a szelkupokra vonatkozó (1947) munkájára támaszkodott. A munkát a szibériai népek antropológiájával, valamint a magyar (ugor) őstörténet kérdéseivel foglalkozók figyelmébe ajánljuk.

Lipták Pál

G. HEBERER, G. KURTH, I. SCHWIDETZKY-ROESING: *Anthropologie. Das Fischer Lexikon. Bd. 15*. Frankfurt am Main, 1959.

A Fischer Lexikon e kötete az egész fizikai embertan területét felöleli, s az egész tudományunk mai állásáról ad jó tájékoztatást. A bevezetést, az ember származását, az ősembertant és a rendszertani részeket Heberer, a fajtaokról szóló fejezeteket Kurth, míg a demographiára, emberörökléstani, alkattani, fajtaéletani és lélektani, társadalmi lélektani fejezeteket Schwidetzky-Roesing írta a növekedésre vonatkozó kérdésekkel és az apaság bizonyítását tárgyaló fejezetekkel együtt. A könyvecske tudományunk legújabb ismereteit igyekszik főleg biológiai szempontból elénk tárni. A kérdések megértését a bőséges illusztrációk, melyeknek száma közel száz, köztük rengeteg grafikon, típuskép, térkép mozdítja elő. Kár, hogy az igen ügyes összeállítás a szovjet embertani irodalmat nem ismeri, s az ember származása kérdéseiben a kitűnő zoologus Heberer sokban teljesen egyéni, a nomenclaturában teljesen új és zavarkeltó megállapításait kritika nélkül magáévá teszi. Ennek figyelembevételével a könyvecske igen sikerült modern összefoglalásunk, melynek értékét különösen emeli tartalma és képein kívül a nagy és szakosított bibliographia és a bőséges regiszter, amelynek a használatot igen nagy mértékben megkönnyíti. A szerzőket és a kiadót szakmánk köszönete és elismerése illeti meg.

Malán Mihály

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó igazgatója

Műszaki szerkesztő: Vidosa László

A kézirat beérkezett: 1964. VIII. 10. — Példányszám: 400 — Terjedelem: 4.2 (A/5) ív

64.59347 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

Folyóirat kiadványaink előfizethetők és számonként
is vásárolhatók a következő helyeken:
Akadémiai Könyvesbolt, Budapest V., Váci utca 22.
Akadémiai Kiadó Terjesztési osztály,
Budapest, V., Alkotmány u. 21.

Külföldön terjeszti a
KULTÚRA Könyv- és Hírlap Külkereskedelmi
Vállalat, Budapest, V., Népköztársaság útja 21.
Telefon: 429—760

Ára: 15, — Ft

Előfizetési ára kötetenként 20, — Ft

INDEX: 26.028

TARTALOMJEGYZÉK

EREDETI KÖZLEMÉNYEK

GYÖRFFY BARNA: <i>A humán genetikai kutatások főbb irányai</i>	3
ADLER PÉTER: <i>Az emberi fogazat élettartama</i>	7
FARKAS GYULA: <i>Csongrád megyei gyermekek szem- és hajszíne</i>	17

GYAKORLATI KÉRDÉSEK

DEZSŐ GYULA: <i>Nomogram a vizsgálati életkor kiszámítására</i>	3
---	---

MEGEMLÉKEZÉS

MAXIM GRIGORJEVICS LEVIN: <i>(Tóth Tibor)</i>	41
---	----

BESZÁMOLÓ

LIPTÁK PÁL: <i>Tanulmányutam a Szovjetunióban</i>	43
EIBEN OTTÓ: <i>Beszámoló a csehszlovák antropológusok pöstyéni konferenciájáról</i>	46

ISMERTETÉSEK

HAJDÚ P.: <i>The Samoyed Peoples and languages. Indiana University, Bloomington, 1963</i> <i>(Lipták Pál)</i>	48
G. HEBERER, G. Kurth, I. Schwidetzky-Roesing; <i>Anthropologie. Das Fischer Lexikon.</i> <i>Bd. 15. Frankfurt am Main, 1959.) Malán Mihály</i>	48